Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14 058

www.leeuwarden.nl
E-mail gemeente@leeuwarden.nl

KVK-nummer 59734817
BTW-nummer NL 0019.03.664.B01

Gemeente Leeuwarden

Aan de gemeenteraad

Onderwerp	Heropening overlooplocatie aanmeldcentrum Ter Apel COA in WTC
Uw kenmerk	--
Ons kenmerk	2024-017760
Dienst	Fysiek Domein
Sector	Programmamanagementbureau
Contact	14 058, Martine Diephuis
Bijlagen	--
Datum	27 februari 2024

Geachte leden van de gemeenteraad,

Middels deze brief informeren we u over ons voornemen van 27 februari 2024 om medewerking te verlenen aan het heropenen van een overlooplocatie van het Aanmeldcentrum van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) in ter Apel in het WTC complex te Leeuwarden voor de periode 18 maart 2024 tot 5 januari 2025. Deze locatie is, eerder dan de bedoeling was, gesloten vanwege een evenement en er is nu weer ruimte tot 5 januari 2025.

Het COA heeft op woensdag 24 januari 2024 bij ons college een dringend verzoek ingediend om medewerking te verlenen aan een overlooplocatie van het Aanmeldcentrum van het COA in Ter Apel in het WTC-complex. Hoewel we bij de eerdere besluitvorming over onze medewerking aan het realiseren van een overlooplocatie de verwachting hadden dat dit voor maximaal een half jaar (tot 1 april 2024) was, moeten we nu terugkomen op die verwachting. In Ter Apel verblijven nog steeds meer asielzoekers dan is toegestaan. Het proces van registratie loopt vertraging op door de achterstanden bij de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM). De fase van registratie is nodig om vervolgens een asielzoeker te plaatsen in een Noodopvang, AZC of ROL.

Helaas is gebleken dat de nood voor een overlooplocatie nog steeds hoog is. Het COA heeft nog steeds onvoldoende opvangcapaciteit. Veel locaties sluiten de komende weken en ook is de instroom in Ter Apel nog steeds hoog. Op 23 januari 2024 heeft de rechter gemeente Westerwolde in het gelijk gesteld in een kort geding, waardoor het COA zich moet houden aan het maximumaantal asielzoekers van 2000 in Ter Apel. Dit terwijl het aantal asielzoekers continue tussen de 2000 en 2400 is. Daarnaast is de verwachting dat de resultaten van de spreidingswet pas medio 2025 merkbaar zijn.

De overlooplocatie in het WTC is een locatie waar asielzoekers een bed en opvang hebben om buiten slapen in Ter Apel te voorkomen en het registratieproces kunnen afwachten voor een periode van maximaal 10 dagen. Het COA heeft ons echter laten weten dat ook de doorstroom naar Noodopvanglocaties en AZC's nog steeds stokt. Landelijk zijn er onvoldoende plekken beschikbaar en daarom vraagt het COA aan de gemeente Leeuwarden om niet alleen mee te werken aan opvang voor ongeregistreerde asielzoekers voor 10 dagen, maar ook opvang voor geregistreerde asielzoekers voor een periode van maximaal 20 dagen.

Wij vinden, net als u, de locatie WTC niet geschikt voor een lang verblijf zoals in een locatie voor Noodopvang of AZC gebruikelijk is. Wij hebben daarom het COA gevraagd wat zij kunnen doen aan de inrichting van het WTC mede op basis van de voorwaarden die uw raad in eerdere debatten naar voren heeft gebracht, onder andere met betrekking tot waarborgen voor voldoende privacy in verhouding tot de afgesproken verblijfsduur. Het COA zal daarom vier persoons eenheden plaatsen in de hal. Deze units hebben wanden van 2.80 meter hoog, een afsluitbare deur, een dak, twee stapelbedden een eigen ijskast en een tafel met vier stoelen. Ook worden er meer activiteitenruimtes gerealiseerd en o.a. een voor vrouwen waar zij elkaar kunne ontmoeten. Sport en spelfaciliteiten worden ook in de hal gerealiseerd. Ons gemeentelijke standpunt dat het WTC ongeschikt is voor kinderen hebben wij voorgelegd aan het COA. Voor iedere situatie waar kinderen bij betrokken zijn zal het WTC pas aan de orde zijn als er niet een betere plek te vinden is.

Gelet op bovenstaande heeft het college het voornemen om in te stemmen met een tijdelijke crisislocatie voor de periode 18 maart 2024 tot en met 4 januari 2025 voor maximaal 250 vluchtelingen. Deze vluchtelingen verblijven kortdurende periodes (maximaal 10 dagen) in de hal. Daarna gaan ze terug naar Ter Apel waar hun registratie-proces wordt voortgezet. Na de registratie zullen deze vluchtelingen elders worden opgevangen en (in beginsel) niet terug komen in het WTC. Hun plek zal daarna weer worden ingevuld door andere vluchtelingen in afwachting van een oproep tot registratie. Mocht er voor geregistreerde asielzoekers geen plek zijn in een Noodopvang of AZC dan kan het COA een asielzoeker voor maximaal 20 dagen een bed en opvang bieden in het WTC-complex. Dat kan in de praktijk betekenen dat een asielzoeker eerst maximaal 10 dagen in het WTC verblijft en na registratie nogmaals naar het WTC gaat voor maximaal 20 dagen. In de bestuursovereenkomst leggen we dit maximum vast, zodat we niet in een situatie komen dat iemands verblijf in het WTC kan worden verlengd.

Het COA is eindverantwoordelijk voor het gebruik van deze locatie. Dit betekent dat het COA al datgene moet organiseren wat nodig is om dit tijdelijk onderdak mogelijk te maken. Gezien de korte duur die deze opvang inhoudt voor individuele vluchtelingen hoeft er vanuit Leeuwarden geen onderwijs en zorg beschikbaar te worden gesteld. De afspraken met het COA worden in een bestuursovereenkomst vervat die later tussen COA en de gemeente Leeuwarden wordt gesloten maar voor 18 maart. Naast de bestuurlijke overeenkomst moet het COA ook een vergunningaanvraag indienen voor het gebruik van het WTC-complex, dat hoort bij tijdelijk verblijf op deze locatie.

Het WTC is van 2 oktober 2023 tot 14 januari 2024 ook benut als overloop-locatie. Het gebruik van het WTC als overlooplocatie heeft zowel in als rondom het gebouw niet tot problemen geleid. Hier zal het COA ook in deze periode weer op toe zien. Het COA zal ook weer onze lokale maatschappelijke infrastructuur benutten ter ondersteuning van de leefbaarheid voor de tijdelijke bewoners van de WTC-hal.

Met het mogelijk maken van deze overlooplocatie leveren wij als gemeente Leeuwarden onze bijdrage aan de overbrugging tot de eerste effecten van de spreidingswet zichtbaar worden.

Tegelijkertijd met het informeren van uw raad worden ook de omwonenden geïnformeerd. Bewoners en bedrijven in de omgeving zijn daags na ons besluit schriftelijk op de hoogte gesteld van ons voornemen (bijgevoegd). Tevens hebben we alle wijkpanels schriftelijk op de hoogte gesteld.

We verwachten u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*